

Vierde van Ketting mag zo terugkeren op de lessenaar

Klassiek

Radio Filharmonisch Orkest olv Jaap van Zweden, mmv Anne Schwanewilms, sopraan. Werken van Strauss, Schubert, Ketting. Gehoord: Zaterdag 14/4, Concertgebouw Amsterdam. Dinsdag 17/4, 20.00 uur op Radio 4.

Een zwaar middagje diende zich afgelopen weekend aan voor de koperblazers van het Radio Filharmonisch Orkest en in het bijzonder voor solohoornist Paul van Zelm. Eerst door de nieuwe Vierde symfonie van Otto Ketting, waarin het wel zeer op de koperklank aankwam, doordat de componist alle houtblazers uit het orkest 'weggenomen' had. Vervolgens door een reeks fraaie, maar zeer kwetsbare hoornsolo's in de overige twee werken.

Schuberts Negende opent prachtig met een fragiele passage voor twee hoorns en ook Richard Strauss' 'Vier letzte Lieder' kent verschillende machtige hoornsolo's. Eén enkele fout daarbij op zo'n duivels instrument als de hoorn en heel de sfeer is naar de knoppen; soms blijft een orkest nog tien minuten in het ongere-

de na zo'n steen in de vijver.

Het ging echter allemaal heel goed, zaterdag in de Matinee, meer nog: het ging fantástisch. Andermaal beees het Radio Filharmonisch Orkest wat voor een gedisciplineerde en gedreven musici het in huis heeft, ook in het tijdvak dat Jaap Van Zweden de boel bestiert.

Met de verzengende, soms wat scherpe, vaak moeilijk verstaanbare, maar voortdurend meeslepende sopraan van Anne Schwanewilms in zijn rug en zijn voltallige orkest vóór zich, bleek Van Zweden zich als een vis in het water te voelen bij deze laatromantische liederen van Strauss. Hoewel er geen oogcontact mogelijk was, waren dirigent en zangers het zó roerend eens dat ze elkaar de vrije teugel konden geven. Uit alles bleek dat er eerst hard gewerkt was met orkest en soliste, en vervolgens flink gevijld om tot een optimale presentatie te komen. Het publiek hield de adem in en applaudisseerde - terecht - langdurig.

Ook Schuberts Negende oorde bijna een uur lang welgevallig en sonoor, zij het met iets minder aplomb en doorleving dan de Strauss-liede-

ren. Eerder hield Otto Kettings Vierde symfonie, die in de volle Grote Zaal van Amsterdamse Concertgebouw haar vuurdoop beleefde, zich goed staande tegenover deze mees-terwerken. Ruim twintig minuten hield de componist de spanning vast in een ééndelige episode.

Een interessant amalgaam van stijlinvloeden weerspiegelt zich in dit bijzondere werk: dalende expressieve lijnen riepen het slot van Bergs opera 'Wozzeck' in herinnering, frenetieke tremoli deden aan Ligeti's Kammerkonzert denken en er was zelfs tot twee keer toe ruimte voor een innemend, want rustgevend, 'minimal-achtig' intermezzo.

Toch deed geen van deze aspecten in dit weefsel modieus of gezocht aan. Het dwingende verloop, de bijzondere klankconstellatie zonder houtblazers, de soms simpele, maar effectieve ostinate figuren kenmerken het handschrift van een vakmatig componist die met enige nostalgie op een tumultueuze eeuw terugziet. Zeker een werk dat op de lessenaars mag terugkeren, deze Vierde van Ketting.

Kees Arntzen